

2006-05-17

LS 0605-0864

Landstingsstyrelsen

Genomförandeavtal mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Banverket rörande Citybanan samt intrångsavtal mellan Stockholms läns landsting, AB Storstockholms Lokaltrafik och Banverket

Föredragande landstingsråd: Dag Larsson

ÄRENDET

Landstingsdirektören har inkommit med förslag till dels genomförandeavtal mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Banverket rörande Citybanan samt intrångsavtal mellan landstinget, AB Storstockholms Lokaltrafik och Banverket.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna genomförandeavtal för Citybanan i Stockholm mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Banverket

att godkänna intrångsavtal mellan Stockholms läns landsting., AB Storstockholms Lokaltrafik och Banverket

Bilagor

- 1 Genomförandeavtal för Citybanan i Stockholm
- 2 Intrångsavtal
- 3 Översiktskarta projekt Citybanan i Stockholms läns landsting
- 4 Tidplan
- 5 PM Omgivningspåverkan vid anläggning av Citybanan 2006-04-28
- 6 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande 2006-05-04

2006-05-17

LS 0605-0864

att uppdra åt styrelsen för AB Storstockholms Lokaltrafik att godkänna gällande handlingar för utförandet av stationerna City och Odenplan i enlighet med vad som framgår av genomförandeaftalet § 10.2.

Överenskommelsen om Citybanan är ett stort språng framåt för en bättre kollektivtrafik och ger förutsättningar för att uppfylla riksdagens miljömål stärker hela regionens utveckling. Citybanan kommer att förkorta restiderna, vilket kommer att ge fler jobb och ökad tillväxt. Förutsättningarna att bo och arbeta i hela Mälardalsregionen förbättras avsevärt. Inget annat svenskt järnvägsprojekt ger för all framtid en så stor nytta för tågtrafiken nationellt, regionalt och lokalt, som Citybanan.

Frågan om den begränsande spårkapaciteten genom centrala Stockholm, den så kallade getingmidjan, har diskuterats under decennier. Föreliggande överenskommelse löser äntligen problemen så att trängseln på järnvägen genom Stockholm kan minska kraftigt. Det blir också enklare att byta mellan pendeltåg och tunnelbana.

Själva banan blir en sex kilometer lång dubbelspårig tunnel som sträcker sig från Stockholms södra till Tomtebodan och ansluter till det övriga järnvägsnätet. De nya stationerna City och Odenplan placeras i lägen nära många resenärers målpunkter med möjlighet till byte till tunnelbana och buss. Station City får även direkt koppling till Stockholms central med anslutning till regionaltåg, fjärrtåg och flygplatståg.

Den ökade kapaciteten genom centrala Stockholm gör det möjligt att utöka pendeltågstrafiken i takt med förväntad efterfrågan. Dagens planering utgår från att resmöjligheterna med pendeltåg inom tio år behöver öka från dagens 15-minuterstrafik till 10-minuterstrafik. Det innebär en väsentligt ökad turtäthet och mindre trängsel.

I direkt anslutning till att Citybanan färdigställs är det angeläget att utbyggnaden av spårkapaciteten fortsätter. Exempel på sådana investeringar är att berörda pendeltågsstationer, det vill säga Årstaberget, Stockholms södra och Odenplan, byggs ut till fyra spår samt att sträckan Tomtebodan - Kallhäll byggs ut till fyra spår.

Citybanan kommer endast att trafikeras av SLs pendeltåg, vilket minskar risken från störningar från annan järnvägstrafik. Även risken för annan yttre påverkan som spårhalka, snö och is minskar dramatiskt genom att tunneln kommer till. Pålitligheten förbättras överhuvudtaget genom att en gammal och nedsliten bananläggning ersätts av en nybyggd anläggning.

Men förbättringarna ger inte enbart förutsättningar för fler pendeltåg och därmed direkta trafik- och miljöförbättringar i Stockholmsregionen. Genom Citybanan frigörs utrymme på den befintliga järnvägen där trafiken med person- och godståg kan öka och risken för störningar minska. Förbättringarna kommer att bli märkbara i stora delar av landet.

I synnerhet kan möjligheterna till snabba regionalståg till orter i övriga Mälardalen förbättras. Fler kan därmed ta del av huvudstadens utbud av arbete, kultur och utbildning utan att byta bostadsort. Det ger ökad livskvalitet samtidigt som det ökar samhällets förmåga att parera problem med å ena sidan överhettning i storstaden och å andra sidan utflyttning från mindre orter.

Våren 2005 tecknade Banverket, Stockholms läns landsting och Stockholms stad en principöverenskommelse kring huvuddragen för projektet. Intensiva förhandlingar tog vid, för att nå fram till det konkreta genomförandeaftalet. De omfattande utredningarna kompletterades med nya krav på funktionalitet, säkerhet och miljö. I oktober 2005 konstaterades att detta, i kombination med ett allmänt ökat prisläge i byggbranschen, medförde behov av förstärkta investeringar och en senarelagd trafikstart. Samarbetet fortsatte med starka ambitioner att ifrågasätta varje detalj i syfte att få ner priset. Med föreliggande överenskommelse kan konstateras att man inte behövt pruta på Citybanans funktioner, men att parterna har enats om mer kostnadseffektiva lösningar för att kunna hålla de nya ramarna.

Aftalet innebär att Banverket blir huvudfinansiär av projektet och utför planering, projektering, anskaffar myndighetstillstånd och bygger/driftsätter hela Citybanan inklusive stationerna. Landstinget och Stockholms kommun är delfinansiärer av stationerna och förbinder sig att aktivt verka för att Banverkets genomförande av projektet underlättas.

Den totala budgeten för genomförande av Citybanan uppgår till cirka 13,7 miljarder kronor, inklusive alla nedlagda utredningskostnader, varav budgeten för de två stationerna City och Odenplan totalt uppgår till cirka 4,9 miljarder kronor. Landstinget förbinder sig att till ett fast pris stå för drygt 3 miljarder kronor. Beräknad möjlig trafikstart anges i tidsspannet 2013-2016.

Ingela Nylund Watz

Dag Larsson

Anders Lönn

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 4 maj 2006 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* godkänna genomförandeavtal för Citybanan i Stockholm mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Banverket, *att* godkänna intrångsavtal mellan Stockholms läns landsting., AB Storstockholms Lokaltrafik och Banverket, *att* uppdra åt styrelsen för AB Storstockholms Lokaltrafik att godkänna gällande handlingar för utförandet av stationerna City och Odenplan i enlighet med vad som framgår av genomförandeavtalet § 10.2.

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 17 maj 2006.